

Náttúruverndarstofnun

Reykjavík
Borgartúni 12-14
105 Reykjavík

Garðabær, 6. mars 2025
202502-0029/A.B.
08.02

Efni: Breyting - Deiliskipulag - Stekkjarbrekka-Hallsvegur - Lambhagavegur 14 - Endurvinnslustöð Sorpu - Reykjavík

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa Reykjavíkurborgar er barst 7. febrúar sl. þar sem óskað er umsagnar Náttúruverndarstofnunar um breytingu á deiliskipulagi fyrir Stekkjarbrekku - Hallsveg fyrir Lambhagaveg 14 í Reykjavík.

Í greinargerð kemur fram breytingin á deiliskipulagi Stekkjarbrekku-Hallsvegi nær til Lambhagavegs 14 vegna uppbyggingu nýrrar endurvinnslustöðvar Sorpu. Um er að ræða breytingu sem felst í því að fyrirkomulagi byggingarreits er breytt, bætt er við byggingarreit fyrir afgreiðslu auk þess sem byggingarreitur (sem er fyrir) er stækkaður og byggingarmagn aukið.

Í gildandi deiliskipulagi kemur fram að deiliskipulagssvæðið sé innan svæðis sem er á náttúruminjaskrá og nefnist það Úlfarsá og Blikastaðakró.

Að mati Náttúruverndarstofnunar er mikilvægt að óskað sé umsagnar Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur og Umhverfis- og orkustofnunar varðandi verkefnið.

Starfsleyfi

Stofnunin bendir á að skv. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir skal allur atvinnurekstur, sem sótt er um starfsleyfi fyrir, vera í samræmi við skipulag. Náttúruverndarstofnun bendir á mikilvægi þess að fram komi með skýrum hætti í skipulagstillögunni að starfsemi endurvinnslustöðvarinnar er starfsleyfisskylt hjá Heilbrigðiseftirliti Reykjavíkur

Umhverfisáhrif

Náttúruverndarstofnun bendir á að fyrsta vatnaáætlun Íslands var staðfest í apríl 2022 á grunni laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála. Úlfarsá hefur vatnshlotanúmerið 104-826-R.

Markmið laganna er að vernda allt vatn (yfirborðsvatn og grunnvatn) og vistkerfi þess, hindra frekari rýrnun vatnsgæða og bæta ástand vatnavistkerfa til þess að vatn njóti heildstæðrar verndar. Þungamiðjan í lögum um stjórn vatnamála er sú krafa að öll vatnshlot skulu vera í a.m.k. góðu vistfræðilegu ástandi (yfirborðsvatn), góðu efnafræðilegu ástandi (yfirborðsvatn og grunnvatn) ásamt þeirri kröfu um að vatnsgæði rýrni ekki.

Náttúruverndarstofnun

Náttúruverndarstofnun bendir á að í 28. gr. laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála, þar sem fjallað er um réttaráhrif vatnaáætlunar, segir að opinberar áætlanir á vegum stjórnvalda, svo sem vegna skipulagsmála, skulu vera í samræmi við þá stefnumörkun um vatnsvernd sem fram kemur í vatnaáætlun. Við endurskoðun eða breytingu skipulagsáætlunar sveitarfélags skal, þegar við á, samræma skipulagsáætlunina vatnaáætlun innan sex ára frá staðfestingu vatnaáætlunar.

Náttúruverndarstofnun bendir á mikilvægi þess að það komi fram hvert grunnástand árinna sé og auk þess er mikilvægt að það komi fram hver séu helstu áhrifaþætti endurvinnslustöðvarinnar sem geta valdið álagi á hana. Helstu áhrifaþætti að mati Náttúruverndarstofnunar eru frárennsli og möguleg hætta á foki úrgangs.

Náttúruverndarstofnun vill vekja athygli á skýrslu Hafrannsóknarstofnunar¹ þar sem fjallað er um álag sem hefur greinst í ánni. Áhrif þéttbýlis á ár hefur talsvert verið rannsakað og mörg sameiginleg einkenni slíkra áhrifa eru þekkt og hafa verið nefnd „þéttbýlis áa heilkenni“ (urban stream syndrom). Í ánni hefur mældist óvenju hátt magn af nítrat (NO₃-N) en nítrat er algengt í áburði sem notaður er í landbúnaði og við grænmetisræktun. Slík næringarefnainnkoma getur haft mikil áhrif á vöxt þörungna og plantna en þörungablómar vegna ofauðgunar næringarefna er víða þekkt vandamál.

Auk þess segir að mikilvægt er að vakta með reglulegum hætti efnasamsetningu og lífríki Úlfarsár en slík reglubundin vöktun er í dag eingöngu gerð á fiskstofnum árinna.

Því er mikilvægt að sett séu ströng skilyrði um að fráveituvatn berist ekki í ána.

Urðunarstaður

Í greinargerð kemur fram að þar sem Korputorg stendur í dag var áður urðaður úrgangur frá Skarnaverksmiðjunni sem framleiddi lífrænan áburð úr heimilisúrgangi, m.a. plast, bein, tuskur og annar óendurvinnanlegur úrgangur. Ekki er hægt að útiloka að urðun hafi farið fram víðar á svæðinu.

Auk þess segir að verði komið niður á gamlan urðunarstað við framkvæmdir á svæðinu skal hafa samband við Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur.

Náttúruverndarstofnun bendir á mikilvægi þess að ekki sé hróflað við menguðum jarðvegi þar sem hætta er á að mengun berist út í umhverfið.

Stofnunin vill koma því á framfæri að skv. 9. gr. reglugerðar 1400/2020 um mengaðan jarðveg skal heilbrigðisnefnd gera frummat á aðstæðum. Skv 12. gr sömu reglugerðar er Umhverfis- og orkustofnun að vinna í gerð gagnagrunns yfir menguð svæði eða svæði þar sem grunur er um mengun.² Samkvæmt 13. gr sömu reglugerðar skulu sveitarfélög taka mið af þessari skrá við gerð skipulags.

¹ <https://www.hafogvatn.is/static/research/files/1608029612-hv2020-39.pdf>

² <https://kortasja.ust.is/mapview/?app=MENGJ&>

Náttúruverndarstofnun

Virðingarfyllt,

Axel Benediktsson
sérfræðingur

Sveinn Kári Valdimarsson
sérfræðingur